

Офіційно опубліковано
28.12.2023

Правління Національного банку України ПОСТАНОВА

20 грудня 2023 року

Київ

№ 168

Про затвердження Положення про порядок та умови укладення договору страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами

Відповідно до статей 7, 15, 55¹, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 21, пункту 30 розділу VII Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статті 43 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, пункту 25 розділу XV Закону України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX “Про страхування” з метою встановлення порядку укладення договору страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами та умов, на яких укладається такий договір Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Затвердити Положення про порядок та умови укладення договору страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами (далі – Положення), що додається.

2. Договори страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, перед третіми особами, що були укладені до дня набрання чинності цією постановою, не підлягають приведенню у відповідність до вимог Положення.

3. Страховики до переоформлення ліцензії на здійснення діяльності зі страхування відповідно до вимог Закону України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX “Про страхування” (далі – Закон) укладають договори страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами за класом страхування 13 “Страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)”, визначеним пунктом 13 частини першої статті 4 Закону, на

підставі співвідношення видів та класів страхування, визначених пунктом 18 розділу XV Закону, з урахуванням вимог розділу XIII Закону і Положення.

4. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома страховиків інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з 01 січня 2024 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Аркуш погодження додається.

Положення
про порядок та умови укладення договору страхування відповідальності
суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблене відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність (далі – Закон про аудит), Закону України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX “Про страхування” (далі – Закон про страхування).

2. Це Положення встановлює порядок укладення договору страхування відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, перед третіми особами (далі – договір страхування відповідальності аудитора) та умови, на яких укладається договір страхування відповідальності аудитора.

3. Терміни в цьому Положенні вживаються в таких значеннях:

1) вимога – претензія та/або позов третьої особи до страхувальника про відшкодування збитків, завданих третій особі неправомірними діями або бездіяльністю страхувальника;

2) неправомірні дії або бездіяльність страхувальника – неправомірні дії або бездіяльність, включаючи помилки, упущення, недогляд, необережність страхувальника, що призвели до невиконання (неналежного виконання) страхувальником обов'язків при наданні аудиторських послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, визначених законодавством України, міжнародними стандартами аудиту та/або договору, на підставі якого здійснюється діяльність;

3) потерпіла третя особа – юридична особа, фізична особа-підприємець та/або фізична особа, включаючи замовника аудиторських послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, якій заподіяно шкоду страхувальником, внаслідок його неправомірної дії або бездіяльності при наданні аудиторських послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності;

4) страховий випадок за договором страхування відповідальності аудитора (далі – страховий випадок) – подія передбачена договором страхування відповідальності аудитора, ризик виникнення якої застрахований, з настанням якої виникає обов’язок страховика здійснити страхову виплату, а саме: завдання збитків потерпілій третій особі неправомірними діями або бездіяльністю страхувальника з його вини при наданні аудиторських послуг з обов’язкового аудиту фінансової звітності, внаслідок чого у страхувальника виник обов’язок відшкодувати шкоду, завдану потерпілій третій особі;

5) страхувальник – суб’єкт аудиторської діяльності, який провадить обов’язковий аудит фінансової звітності та який уклав договір страхування відповідальності аудитора.

Інші терміни в цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у Законі України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, Законі про аудит, Законі про страхування, інших законах України та нормативно-правових актах України у сфері страхування та у сфері аудиторської діяльності.

4. Вимоги цього Положення поширюються на страховиків, які отримали ліцензію на здійснення діяльності із страхування, страхових посередників та суб’єктів аудиторської діяльності.

II. Порядок укладення договору страхування відповідальності аудитора

5. Договір страхування відповідальності аудитора укладається за класом страхування 13 “Страхування іншої відповідальності (крім визначеної у класах 10, 11, 12)”, визначеним пунктом 13 частини першою статті 4 Закону про страхування, страховиком, який має чинну ліцензію на здійснення діяльності із страхування в межах цього класу страхування, що надає право здійснювати діяльність зі страхування за ризиком страхування відповідальності перед третіми особами, іншої ніж відповідальність оператора ядерної установки за ядерну шкоду, яка може бути заподіяна внаслідок ядерного інциденту.

6. Страховик не має права укладати договір страхування відповідальності аудитора зі страхувальником, який надавав аудиторські послуги такому страховику протягом одного року до набрання чинності цим договором страхування відповідальності аудитора та/або надає аудиторські послуги такому страховику на момент укладення договору страхування відповідальності аудитора.

7. Суб'єкт аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, зобов'язаний забезпечити укладення на новий строк договору страхування відповідальності аудитора, що має набирати чинності не пізніше ніж на наступний день після припинення дії попереднього договору страхування відповідальності аудитора в період надання суб'єктом аудиторської діяльності послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності.

III. Умови, на яких укладається договір страхування відповідальності аудитора

8. За договором страхування відповідальності аудитора застрахованою є відповідальність страхувальника за шкоду, заподіяну потерпілим третім особам при наданні аудиторських послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності на підставі укладеного між страхувальником і замовником договору про надання аудиторських послуг.

9. Під час укладення договору страхування відповідальності аудитора визначаються обставини, за яких випадок, що стався, може бути визнаний страховим, включаючи:

1) потерпіла третя особа подала вимогу щодо відшкодування завданих їй збитків протягом строку дії договору страхування відповідальності аудитора або протягом передбаченого договором страхування відповідальності аудитора розширеного періоду подання вимог потерпілими третіми особами, встановленого в договорі страхування відповідальності аудитора за узгодженням сторін, з урахуванням вимоги, передбаченої в пункті 10 розділу III цього Положення;

2) страховику надані всі відомості та документи, необхідні для встановлення (підтвердження) факту настання страхового випадку, встановлення його причин та оцінки заподіяного збитку;

3) зобов'язання страхувальника щодо відшкодування заподіяної шкоди внаслідок настання страхового випадку, визнане ним у добровільному порядку за попередньою письмовою згодою страховика або встановлене рішенням суду, що набрало законної сили.

10. За договором страхування відповідальності аудитора розширений період для подання вимог потерпілими третіми особами за страховими випадками, що відбулися в період дії договору страхування відповідальності аудитора, повинен становити не менше двох календарних років після закінчення строку дії договору страхування відповідальності аудитора.

11. Мінімальний розмір страхової суми за договором страхування відповідальності аудитора, за яким застрахована відповідальність суб'єкта аудиторської діяльності, що проводить обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, становить:

1) 10 відсотків від суми отриманої винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес (без урахування податку на додану вартість), протягом року, що минув, але не менше 10 мільйонів гривень, якщо інше не передбачено Законом про аудит, – для суб'єкта аудиторських послуг, який отримував винагороду за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес, протягом року, що минув до укладення договору страхування відповідальності аудитора;

2) 10 мільйонів гривень, якщо інше не передбачено Законом про аудит, – для суб'єкта аудиторських послуг, який не отримував винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємств, що становлять суспільний інтерес, протягом року, що минув до укладення договору страхування відповідальності аудитора.

12. Страхова сума за договором страхування відповідальності аудитора, за яким застрахована відповідальність суб'єкта аудиторської діяльності, що проводить обов'язковий аудит фінансової звітності виключно інших підприємств, ніж підприємства, що становлять суспільний інтерес:

1) встановлюється в розмірі не менше ніж 10 відсотків від суми отриманої винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту інших підприємств, ніж підприємства, що становлять суспільний інтерес (без урахування податку на додану вартість), протягом року, що минув, – для суб'єкта аудиторських послуг, який отримував винагороду за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємств інших, ніж підприємства, що становлять суспільний інтерес, протягом року, що минув до укладення договору страхування відповідальності аудитора;

2) визначається за згодою сторін договору страхування відповідальності аудитора – для суб'єкта аудиторських послуг, який не отримував винагороди за договорами про надання аудиторських послуг з обов'язкового аудиту підприємств інших, ніж підприємства, що становлять суспільний інтерес, протягом року, що минув до укладення договору страхування відповідальності аудитора.

13. Договір страхування відповідальності аудитора може містити виключно ліміти відповідальності страховика за окремим об'єктом страхування та/або страховим випадком, які можуть бути встановлені в розмірі, не нижче ніж мінімальна страхова сума, передбачена в пунктах 11, 12 розділу III цього Положення.

14. За договором страхування відповідальності аудитора може бути передбачена безумовна франшиза за кожним страховим випадком у розмірі, що не перевищує один відсоток від страхової суми.

15. Завдана потерпілій третій особі шкода підлягає відшкодуванню страховиком в обсязі реальних (прямих) збитків, завданих потерпілій третій особі, що виникли внаслідок настання страхового випадку, визначених на підставі умов договору страхування відповідальності аудитора та законодавства України, у межах страхової суми, лімітів відповідальності страховика, встановлених у договорі страхування відповідальності аудитора, та за вирахуванням франшизи, якщо вона передбачена в договорі страхування відповідальності аудитора.

16. Договором страхування відповідальності аудитора має бути передбачено, що до страхових випадків не належать і страхова виплата не здійснюється, якщо збитки прямо або опосередковано спричинені настанням події, пов'язаної з навмисними діями страхувальника.

17. Договором страхування відповідальності аудитора за згодою сторін можуть передбачатися інші умови, якщо це не суперечить вимогам законодавства України та вимогам цього Положення.